

Bruselj, 31. maj 2024
(OR. en)

10402/24

CLIMA 215
ENV 561
ENER 257
TRANS 251
AGRI 443
ECOFIN 609
COMPET 597
IND 285
MI 546

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: Sporočilo Komisije o podnebnem cilju Evrope za leto 2040
– orientacijska razprava

---

1. Predsedstvo je kot pomoč pri orientacijski razpravi o navedeni temi na seji Sveta (okolje) 17. junija 2024 pripravilo priloženi dopis in vprašanja za ministre in ministrice.
2. Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani z dopisom in vprašanji predsedstva, nato pa jih pošlje Svetu za orientacijsko razpravo.

Sporočilo Komisije o podnebnem cilju Evrope za leto 2040

– orientacijska razprava –

Uvod

Komisija je 6. februarja 2024 objavila sporočilo z naslovom „Zavarujmo svojo prihodnost – Podnebni cilj Evrope za leto 2040 in pot do podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter oblikovanje trajnostne, pravične in uspešne družbe“¹ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o podnebnih ciljih za leto 2040). V sporočilu je predstavljena vizija za obdobje po letu 2030 glede na stopnjevanje podnebnih sprememb in naraščanje njihovih dejanskih stroškov. To je vizija Evrope kot celine z močnim industrijskim ekosistemom, čisto, nizkoogljično in cenovno dostopno energijo ter trajnostno hrano in materiali, ki bo izpolnila pričakovanja državljanov EU in s katero bo EU postala odporna proti prihodnjim krizam.

---

¹ Dok. 6291/24 + ADD 1–6.

V sporočilu je na podlagi podrobne ocene učinka kot priporočeni cilj za leto 2040 predstavljeno 90-odstotno zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov v primerjavi z ravnmi iz leta 1990, da bi EU ostala trdno na poti do cilja doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050, ki je bil zastavljen v evropskih podnebnih pravilih. Priporočeni cilj je v skladu z znanstvenim mnenjem in zavezami iz Pariškega sporazuma. Ko bo cilj za leto 2040 dogovorjen, bo podlaga za novi nacionalno določeni prispevek EU v okviru Pariškega sporazuma, konvenciji UNFCCC pa ga bo treba sporočiti dovolj zgodaj pred konferenco COP30. V sporočilu je navedeno, da bi morala biti za doseganje 90-odstotnega zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov raven preostalih emisij toplogrednih plinov v EU leta 2040 nižja od 850 milijonov ton ekvivalenta CO₂, odvzemi ogljika pa bi morali doseči do 400 milijonov ton CO₂. Za dopolnitev odvzemov na zemljiščih, s katerimi se sekvestrira ogljik v biomasi in tleh, bodo potrebni industrijski odvzemi ogljika iz biogenih in atmosferskih virov, da bi dosegli cilj za leto 2040 in neto ničelne emisije do leta 2050, po njem pa absolutne negativne emisije. Ti bodo vključevali uvajanje rešitev za zajemanje, uporabo in shranjevanje ogljika za zmanjšanje in izravnavo emisij toplogrednih plinov v nekaterih industrijskih sektorjih, letalstvu ali pomorstvu, v katerih je težko zmanjšati emisije. Zato je Komisija poleg sporočila o podnebnem cilju za leto 2040 objavila sporočilo z naslovom „*Na poti k ambicioznemu industrijskemu upravljanju ogljika za EU²*“, v katerem je določena strategija za razvoj skupnega in celovitega okvira politike in naložb za industrijsko upravljanje ogljika v EU, ki zagotavlja regulativno varnost in spodbude za naložbe v zajemanje, shranjevanje, uporabo in odvzeme ogljika, kot sta zajemanje in shranjevanje biogenega ogljika (Bio-CCS) in zajemanje in shranjevanje neposredno iz zraka (DACCS).

V sporočilu o podnebnem cilju za leto 2040 je opredeljenih več omogočitvenih pogojev za doseg priporočenega cilja, zlasti celovito izvajanje dogovorjenega okvira podnebne in energetske politike do leta 2030, zagotavljanje konkurenčnosti evropske industrije, večja osredotočenost na pravični prehod, pri katerem nihče ne bo zapostavljen, enaki konkurenčni pogoji, kot jih imajo mednarodni partnerji, ter strateški dialog o okviru za obdobje po letu 2030, tudi z industrijo in kmetijskim sektorjem.

---

² Dok. 6306/24.

V Svetu se je podrobna preučitev sporočila in priložene ocene učinka v Delovni skupini za okolje začela 12. februarja 2024. Svet (okolje) je 25. marca 2024 začel prvo razpravo o sporočilu Komisije. Izražena je bila splošna podpora za določitev podnebne cilja za leto 2040, omogočitveni pogoji iz sporočila pa so se šteli za ustrezne.

Stanje

Predsedstvo je zaradi medsektorske narave sporočila o podnebnem cilju za leto 2040 v razprave o navedenem sporočilu in njegovi oceni učinka dejavno vključilo druge ustrezne sestave Sveta na tehnični ravni, vključno s področja energije, industrije, prometa, kmetijstva in finančnih zadev. Poleg tega so bile organizirane namenske seje, na katerih je Komisija lahko dala odgovore in pojasnila v zvezi z več vprašanji delegacij. Različne sestave Sveta so priznale, da morajo vsaka na svojem področju upoštevati podnebne spremembe ter razviti politike in ukrepe v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti EU, s čimer bi omogočili napredek pri prehodu³.

---

³ Glej na primer: Sklepi Sveta o prihodnosti digitalne politike EU z dne 21. maja 2024 (dok. 9957/24); Sklepi Sveta o krepitvi konkurenčnosti Evrope s pomočjo veselja z dne 23. maja 2024 (dok. 10142/24); Sklepi Sveta o krepitvi valorizacije znanja kot orodja za odporno in konkurenčno industrijo ter strateško avtonomijo v odprtem gospodarstvu v Evropi z dne 23. maja 2024 (dok. 10182/24); Sklepi Sveta o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 28/2023: „Javno naročanje v EU: Manj konkurence pri oddaji javnih naročil gradenj, blaga in storitev v obdobju 2011–2021“, odobreno 23. maja 2024 (dok. 10358/24); Sklepi Sveta o konkurenčni evropski industriji, ki je gonilna sila naše zelene, digitalne in odporne prihodnosti, z dne 24. maja 2024 (dok. 10127/24); Sklepi Sveta o enotnem trgu v korist vseh z dne 24. maja 2024 (dok. 10298/24) in Sklepi Sveta o spodbujanju trajnostne infrastrukture elektroenergetskega omrežja z dne 30. maja 2024. Opozoriti je treba tudi, da je bil v izjavi iz La Hulpe o prihodnosti socialne Evrope, ki je bila sprejeta na konferenci na visoki ravni o evropskem stebru socialnih pravic, ki jo je belgijsko predsedstvo organiziralo 15. in 16. aprila 2024, poudarjen cilj spodbujanja pravičnega in poštenega prehoda na podnebno nevtralnost.

Razprave o podnebnem cilju za leto 2040 na tehnični ravni so obravnavale najrazličnejše teme. Delegacije se na splošno strinjajo, da bi morali k prehodu prispevati vsi sektorji, pri tem pa bi bilo treba upoštevati njihove posebnosti in različne okoliščine v državah članicah ter potrebo po zagotovitvi pravičnega prehoda in njegovega konkretnega izvajanja. Posamezne točke, poudarjene med razpravami, so povzete v naslednjih oddelkih.

Ohranjanje konkurenčnosti evropske industrije in vloge enotnega trga

Delegacije odločno menijo, da je bistveno zaščititi konkurenčnost evropske industrije in zagotoviti enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni in znotraj EU. Aktivna podnebna diplomacija je bistvena za spodbujanje okrepljenih prizadevanj za blažitev podnebnih sprememb na svetovni ravni. EU bi morala izkoristiti prednost prvega na trgu na področju novih tehnologij in uporabljati enotni trg v največji možni meri. Evropski akt o kritičnih surovinah in akt o neto ničelni industriji lahko prispevata k več priložnostim za razvoj in razširitev novih tehnologij. Hkrati je treba vlagati v usposabljanje, pridobivanje novih spretnosti in preusposabljanje delavcev, da bi se delovna sila Unije lahko odzvala na potrebe prehoda in spremembe na trgu dela.

Potreba po nadaljnjih naložbah in okrepljenem usklajevanju v okviru razvoja infrastrukture

Na splošno je priznana potreba po več naložbah, tudi v čisto tehnologijo in infrastrukturo za energijo in promet, pa tudi potreba po odpravi ovir za pospešitev uvajanja čezmejne infrastrukture. Zanesljiv in predvidljiv okvir za te naložbe je pomemben, hkrati pa bi se bilo treba izogibati prekomerni regulaciji in birokraciji. Instrument za povezovanje Evrope in sklad za inovacije sta ključna instrumenta in bi ju bilo treba učinkovito izvajati. Glavno ozko grlo je postopek izdaje dovoljenj, ki bi ga bilo treba racionalizirati in skrajšati. Pomembno je vzpostaviti upravno zmogljivost in izmenjevati smernice, informacije in skupne podatke, po možnosti prek tematskih platform. Obstaja splošen poziv k učinkoviti rabi sredstev EU in priznanju pomembne vloge Evropske investicijske banke. Vendar se priznava tudi, da je potrebnega več zasebnega kapitala, tudi za raziskave, razvoj in inovacije. Tveganja, povezana z naložbami, bi bilo treba zmanjšati, na primer z regulativno podporo ali mehanizmi delitve tveganja. Drugi predlogi delegacij vključujejo spodbujanje zasebnih/javnih partnerstev ter spodbujanje čezmejnih projektov in sodelovanja, tudi pri financiranju. Nekatere delegacije so opozorile tudi na potrebo po usmerjanju državne pomoči, da bi se izognili izkrivljanju konkurence.

Sinergije in skladnost med krožnim gospodarstvom in podnebnimi politikami

Pomen krožnega gospodarstva in učinkovite rabe virov je splošno priznan, saj predstavljata način za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in stroškov za družbo ter odvisnosti od uvoza. Več delegacij je predlagalo vključitev pristopov krožnega gospodarstva v podnebne politike. Prizadevati bi si bilo treba za politike krožnega gospodarstva, namenjene zmanjšanju emisij v življenjskem ciklu, kot je okoljsko primerna zasnova. Trajnostne vzorce potrošnje bi bilo treba spodbujati z zagotavljanjem trajnostnih in cenovno dostopnih alternativ za potrošnike ter z obveščanjem in ozaveščanjem.

Podnebni cilj za leto 2040 ter prispevek odvzemov ogljika na zemljiščih in tehnoloških odvzemov ogljika

Čeprav večina delegacij še ni sprejela stališča o natančni ravni prihodnjega podnebnega cilja za leto 2040, se več delegacij strinja, da mora EU pravočasno določiti ambiciozen cilj. Več drugih delegacij je zahtevalo večjo jasnost glede socialnih in gospodarskih učinkov priporočenega cilja. Potreba po povečanju odvzemov ogljika v prihodnosti je na splošno priznana, vendar so nekatere delegacije opozorile, da se pri določitvi cilja zaradi različnih negotovosti ne bi smeli preveč zanašati na tehnološke ali sonaravne odvzeme. Nekatere delegacije so tudi poudarile, da je treba upoštevati vprašanje sprejemanja v javnosti. Več delegacij je poudarilo vlogo obnovljivih virov energije kot temelja energetskega prehoda, več drugih pa je poudarilo, da je treba spoštovati načelo tehnološke nevtralnosti. Več delegacij je poudarilo tudi, kako pomembno je, da EU določi domači cilj, da bi lahko v skladu s Pariškim sporazumom sporočila posodobljeni nacionalno določeni prispevek dovolj zgodaj pred konferenco COP30.

Potreba po celovitem pristopu za kmetijski sektor

Glede na pomen zagotavljanja prehranske varnosti kot svoje glavne funkcije bi kmetijski sektor potreboval celovit pristop, da bi spodbudili trajnostno proizvodnjo hrane, vključno z ravnovesjem med proizvodnjo in potrošnjo hrane, poleg novih priložnosti, tudi za oskrbo biogospodarstva in odvzeme ogljika. Tak integriran pristop bi moral vključevati ukrepe za obvladovanje in zmanjševanje tveganja ter upoštevati potrebo po zagotavljanju konkurenčnosti sektorja in pravičnega dohodka za kmete. Politike bi morale izboljšati odpornost sektorja in zagotoviti spodbude za zmanjšanje emisij ob upoštevanju socialno-ekonomskega vpliva na kmete.

Vprašanja za ministre in ministrice:

- *Kako bi bilo treba zasnovati podnebni cilj EU za leto 2040 in okvir za obdobje po letu 2030, ob upoštevanju zavezanosti Unije konkurenčnemu prehodu na podnebno nevtralnost, hkrati pa ponuditi priložnosti za krepitev vodilnega položaja v industriji in spodbujanje poštenega in pravičnega prehoda?*
  - *Kako bi lahko najboljše uporabili ukrepe na strani povpraševanja pri okviru za obdobje po letu 2030, vključno z bolj krožno uporabo materialov ter ekonomijo delitve in mobilnostjo, da bi dopolnili možnosti tehnološkega zmanjšanja, s čimer bi zmanjšali naložbene potrebe in stroške za družbo?*
-